

MBAN-777DG Ενέργεια και Γεωπολιτική

Κωδικός Μαθήματος MBAN-777DG	Τίτλος Μαθήματος Ενέργεια και Γεωπολιτική	Πιστωτικές Μονάδες (ECTS) 7.5
Τμήμα Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων	Εξάμηνο Καλοκαιρινό	Προϋποθέσεις
Τύπος Μαθήματος Επιλογής	Γνωστική Περιοχή Διοίκηση	Γλώσσα Διδασκαλίας Ελληνικά

Στόχοι Μαθήματος:

1. Να ενεργοποιήσει μελλοντικά και εν ενεργεία διευθυντικά στελέχη να αποκτήσουν μια κρίσιμη κατανόηση της ταχέως μεταβαλλόμενης παγκόσμιας ενεργειακής σκηνής, με κυρίαρχο παίκτη τα ορυκτά καύσιμα και τη γεω-στρατηγική τους θέση.
2. Να εμπνεύσει εκτίμηση της ραγδαίας μείωσης αποθεμάτων ενεργειακών πηγών, και πως αυτές δυνητικά επηρεάζουν δραματικά την παγκόσμια ισορροπία δυνάμεων.
3. Να ερμηνευτεί αυτή η αλλαγή σκηνικού σε ένα γεωπολιτικό πλαίσιο, μέσα σε ένα δυνητικά μετά – παγκόσμιο κόσμο ηπειρωτικών διαστάσεων (πολυεθνικό) υπερδυνάμεων σε σύγκρουση, που θα εκφραστούν και θα προβληθούν με βάση την επιρροή (και δύναμη) που εξασκούν σε εμπορικά δρομολόγια και ναυτιλιακούς σταθμούς ελέγχου, που αποτελούν ζωτικής σημασίας αρτηρίες για το παγκόσμιο εμπόριο ορυκτών καυσίμων

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. Εκτιμήσουν την πιθανότητα και την εκ των πραγμάτων ερμηνεία των οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών επιπτώσεων των φαινόμενων «Peak Oil», «Peak Fossil Fuels» και « Η θεωρία Oldunai»
2. Εξηγήσουν τις γεωπολιτικές επιπτώσεις της συρρίκνωσης του κόσμου, με τη διαφαινόμενη επέκταση των υπερδυνάμεων σε μια εποχή μείωσης των ορυκτών καυσίμων
3. Αξιολογούν τις γεωπολιτικές συνέπειες της μετά-ορυκτών καυσίμων και μετά παγκοσμιοποίησης καθώς οδηγεί σε δια πολιτισμική αντιπαράθεση
4. Αναλύουν τις παγκόσμιες υποθέσεις, ιδιαίτερα τη σχέση τους με την ενέργεια, μέσα από ένα γεωπολιτικό πλαίσιο των νέων ισορροπιών της εξουσίας, όπως εκφράζεται στα αναδυόμενα πολιτισμικά μπλοκ των εθνών
5. Εξηγούν τη γεωπολιτική σημασία της θέσης των πολιτισμικών συνασπισμών των χωρών, τη θέση των ορυκτών καυσίμων και των εμπορευματικών διαδρομών (θαλάσσιων διαδρομών και σταθμών ελέγχου τους)
6. Κατανοούν τους παραπάνω παράγοντες καθώς και τις προκλήσεις τους στη νέα τάξη πραγμάτων για τον καθορισμό πολιτικής και λήψης αποφάσεων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο
7. Επεξηγούν μέσω μελετών περιπτώσεων το ρόλο των ορυκτών καυσίμων (και ενέργειας) στην αναδυόμενη γεωπολιτική

Περιεχόμενα Μαθήματος:

Το μάθημα περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες:

- Μείωση συμβατικών πηγών ενέργειας και ορυκτών καυσίμων (Peak Oil), σε ένα συρρικνούμενο κόσμο
- Το πετρέλαιο, πρόγονος (progenitor) όλων των μορφών ενέργειας
- Η ηλεκτρική ενέργεια, η πεμπτουσία (quintessential) για τη λειτουργία της υψηλής τεχνολογικής κοινωνίας
- Πιθανή επέκταση νεοεμφανιζόμενων πολιτισμών με βάση πολιτικών συνασπισμών και η απειλητική προβολή της εξουσίας τους σε ένα μετά-παγκοσμιοποιημένου κόσμου
- Η καταστροφική «Θεωρία Oldunai»
- Η ενεργειακή βάση της γεωπολιτικής
- Γεωπολιτική του «Παγκόσμιου Νησιού» (Heartland, Rimland και οι γύρω θαλάσσιες περιοχές, σταθμοί ελέγχου και εμπορικοί δρόμοι) και η σχετικότητα τους
- Η γεωστρατηγική θέση των υποδομών πετρελαίου
- Γεωστρατηγική σημασία της Μέσης Ανατολής, του Περσικού Κόλπου, της λεκάνης της Κασπίας θάλασσας (Καύκασο, Κεντρική Ασία), της Ρωσίας, της Βόρειας και Δυτικής Αφρικής

Μέθοδοι Διδασκαλίας:

- Διαφάνειες,
- Μελέτες περίπτωσης / ασκήσεις,
- On-line συζητήσεις (forums),
- Εργασία

Μέθοδος Αξιολόγησης:

Τελική Εξέταση

Κύρια εργασία

Ενδεικτική Συνιστώμενη Βιβλιογραφία (Αγγλικά):

Authors	Title	Publisher	Year	ISBN
Klare, M.	Rising Powers, Shrinking Planet: The New Geopolitics of Energy	New York	2009	
Leigh, J. And Vukovic, P.	Beyond Oil Bust, Investigating Oil Economics, Society and Geopolitics	New Delhi		
Klare, M.	The Race for What's Left: The Global Scramble for the World's Last Resources	New York	2012	

Τίτλοι στα Αγγλικά

1. Discuss whether gas, coal and nuclear energy are about to replace oil as the main energy source.
2. What geopolitical recommendations would you make to your government to secure the supply of energy resources? Why would you make such recommendations?
3. What is the “Olduvai Theory”, what can we learn from it, and how could a nation avoid it?
4. If you were the CEO of an energy company, what policies, based on your geopolitical understanding, would you recommend for the viability of your company? (You will need to argue these policies based on your declared geopolitics in the paper.)
5. Alternative energy geopolitics can’t replace fossil fuels’ geopolitics. Discuss
6. Discuss how the future of civilization lies in dealing with the energy problem at both ends – both geopolitics and innovative technology in a restructured society.
7. Energy superpowers will rule the world. Discuss from an energy geopolitical perspective.
8. Energy exporting countries, except for Russia, will not become superpowers? Critically consider the geopolitical implications of such a statement.
9. Oil will stay cheap for some decades yet. Discuss whether this is likely and what the geopolitical implications are of your stance.
10. What are the geopolitical implications for the international competition for resources in the Persian Gulf, the Caspian Basin or Africa?
11. Consider the implications of “Peak Oil” for world geopolitics and potential civilization clash.
12. How can the “World Island” help us to geopolitically understand the future geopolitical forces of energy?